

LBRIS

We know
books

LUCIAN BADEA

CRIMA
de pe
STRADA
OPERETEI

EDITURA
CREATOR
BRAŞOV 2026

Cuprins

JUSTIȚIARUL ...	5
ULTIMUL SEPTEMBRIE ...	27
PESCUIT LA COPCĂ ...	42
SĂ CAUȚI UN LUCRU ÎN ULTIMUL LOC UNDE L-AI PUTEA GĂSI ...	63
O DESCOPERIRE MACABRĂ ...	77
FEREȘTE-TE DE BLONDE! ...	99
CRIMA DE PE STRADA OPERETEI ...	126
POVESTEA UNEI CRIME ...	152
DUPĂ PLOAIE ...	163
DOUĂ CADAVRE ADMIRĂ RĂȘARITUL ...	183
MAMI MI-A SPUS SĂ CÂNT ...	206
RĂZBUNAREA ...	214
TOTUL SE PLĂTEȘTE ...	234

JUSTIȚIARUL

*„Pentru ce, la o adică,
am ucis un biet tâmpit?”*

Jaques Prévert

Din clipa în care am auzit sirena mașinii poliției mi-am dat seama că e ceva necurat la mijloc. Erau de fapt trei mașini. Se opriseră sus, pe faleză, cu farurile aprinse. Dar întrebarea care mă chinuie de atunci, fără să-mi dea o clipă de răgaz, e de ce nu mi-am văzut de treabă. Abia ajunseseam jos, la piciorul falezei, și priveam la omul zdrobit care zăcea pe plajă. În timpul căderii fusese aruncat din căruciorul cu roțile, care se afla mai departe. Am simțit spaima cuibărindu-se în mine.

— Aruncă arma! Mâinile pe cap!

— Nu am armă.

Am pus mâinile pe cap. Am văzut doi polițiști ieșind din întuneric și apropiindu-se de mine. Unul mi-a pus cătușele. Locul s-a umplut într-o clipă de criminaliști.

— Hai!

Am început să urc dealul pe poteca pe care altădată coboram la plajă. Un polițist a deschis portiera și m-a împins în dubiță. Era cald, dar sudoarea pe care-o simțeam scurgându-mi-se pe față, gât și spate era din cauza fricii. Viitorul mi se înfățișa foarte întunecat.

Polițiștii au plecat. Șoferul a rămas să mă păzească. Patrula prin fața mașinii. Nu știu cât timp am așteptat. Nu aveam niciun dubiu că-mi voi petrece noaptea în arestul poliției. Pe un pat de lemn, rabatabil, în cel mai fericit caz. Și cu un bec spânzurat de tavan, care va arde toată noaptea. Mă rugam ca cel puțin să fiu singur.

Gândurile mi-au fost întrerupte de zgomotul unor pași care se apropiau. Se auzeau voci, dar nu puteam înțelege ce spun, erau prea departe. Am văzut că șoferul a urcat în mașină. Am pornit. Către poliție. Urmează interogatoriul. Întrebări și răspunsuri pe care nu le va crede nimeni. Chiar și numai faptul că am fost găsit la locul crimei era în defavoarea mea. Și măcar de-ar fi fost numai atât, aș fi spus că sunt medic și întâmplător mă aflam aproape. Da, dar mai era o chestie, pe care nici pe departe nu credeam că polițiștii nu o vor descoperi. Faptul că o cunoscusem pe Sidonia Argeșanu.

Mașina a oprit. Am coborât și am stat câteva clipe pe loc. M-am uitat în jur. Nu știam când voi mai putea privi peisajul.

— Hai!

Camera în care am fost dus era mică, abia încăpea o masă cu două scaune pe mijloc, iar într-un colț, o masă mai mică și un scaun. Pe masa mică era o mașină de scris. Aici mi se va lua interogatoriul. Am fost invitat să iau loc. M-am așezat. O cameră dezolant de tristă. Pereții goi. O fereastră zăbreliță. Din tavan, agățat de un cablu, un bec chior care abia lumina camera. Polițistul care mă păzea s-a așezat la mescioara din colț și a pus în mașina de scris o coală. S-a lăsat apoi pe spătarul scaunului și a așteptat. Într-un târziu, a intrat un civil. Polițistul a sărit în picioare. Cel nou intrat s-a așezat pe scaunul din fața mea. A scos un pachet cu țigări, a ales una și și-a aprins-o.

— Fumați?

Și fără să mai aștepte răspunsul, a împins pachetul cu țigări și bricheta spre mine. M-am servit, mi-am aprins țigara și am trimis fumul spre tavan. Civilul mă privea. Părea să nu se grăbească, sau poate era o tactică a lor. Într-un târziu, a spus:

— Numele, prenumele, profesia...

— Scuzați, am uitat să mă prezint, am zis. Numele meu este Emil Leontescu. Dar asta mai mult ca sigur că nu vă spune nimic, după cum nimic nu vă spune nici faptul că sunt medic generalist, primar...

Spunând toate acestea, priveam spre el, dar pe chipul lui nu se putea citi nimic.

— Sunt persoane care trec neobservate prin viață și eu sunt una dintre ele.

— Domiciliul?

Domiciliul... Mă întrebam la ce-i folosește sau la ce-mi folosește domiciliul. Adică dacă locuiam în altă parte nu mai eram suspect? Pentru că deocamdată nu puteam fi acuzat. Nu puteam fi acuzat? Asta o spun eu, dar ei ce cred, din moment ce m-au adus aici?

— Locuiesc la Pensiunea Zizi, am răspuns. Tot acolo am și cabinetul.

Civilul m-a întrebat mirat:

— Locuiți permanent la pensiune? De ce?

Nu înțeleg de ce se miră oamenii de toate. Pe vremuri, erau persoane care locuiau la hotel.

— Numai întâmplarea a făcut să mă stabilesc la Pensiunea Zizi. Inițial mă hotărâsem să-mi fac o casă pe malul mării. De copil visasem să am o casă pe malul mării. Să mă uit pe fereastră și să văd marea, și casa să fie spoită în alb, cu ușile și ferestrele albastre și cu perdele albe la ferestre, perdele care să se unduiască în briza

ușoară... Și să văd vapoarele, vapoare care vin și pleacă, vapoare care-și așteaptă rândul să intre-n port... N-ar fi fost nimic deosebit să-mi fac o casă pe malul mării, nu o vilă, o casă care să aibă în față o grădiniță cu flori. N-ar fi fost nimic, și-au făcut destui, dar și-au făcut vile, viloaie, să impresioneze, eu nu urmăream așa ceva. Dar partea proastă e că nu găsisem un loc potrivit, o poziție care să-mi placă... Așa că...

M-a întrerupt:

— Bănuiesc că știți de ce sunteți aici?

— Acuzat de crimă?!

— Deocamdată suspect, suspectul principal.

— Înseamnă că...

— Înseamnă că toți cei care l-au cunoscut pe Jorj Grimescu pot fi suspectați. Or dumneavoastră probabil l-ați cunoscut. Sau poate nu l-ați cunoscut. Cert este că vă aflați lângă cadavrul lui și asta este destul de grav, sau poate nu. Vom vedea.

Am tras rapid concluzia că nici el, civilul, anchetatorul, nu știa prea multe. Dar nu avea rost să mint, nu știa acum, dar va afla. Mereu se întâmplă așa.

— L-ați cunoscut pe Jorj Grimescu?

— Da.

Ce puteam spune? Sigur că-l cunoșteam.

— Cum? În ce împrejurări?

— Locuia, ca și mine, la Pensiunea Zizi.

— În ce relații erați cu el?

Am ridicat din umeri. Îl cunoscusem pentru că, fiind colocatari, era normal să ne cunoaștem. Și apoi, ar fi atras atenția oricui, fiind în cărucior.

— În orice caz, nu pot spune că erau niște relații de prietenie... Pensiunea avea cinci camere la parter. Eu am ocupat una. Cabinetul, încă una. O alta din cele trei

rămase era ocupată de Jorj. A fost prima persoană cu care am luat contact.

— Ce impresie v-a făcut?

— M-a impresionat faptul că era în cărucior. Și eleganța lui. Nu l-am văzut niciodată cu geacă sau blugi. Apoi am aflat că e om de afaceri. Atât.

Mașina de scris țacănea. S-a oprit. Parcă era un animal de pradă care stătea la pândă, un căpcăun care îmi înghițea cuvintele.

— Dar numele Sidonia Argeșanu?

— Și mai puțin.

Civilul m-a privit, așteptând completări.

— De-abia ne cunoscuserăm.

— Cum?

— La o galerie, mai precis la *Galateea*, era o expoziție de pictură a unui amic, Petre Buzdugan. Nu mă putusem duce la vernisaj. Am ajuns peste vreo patru zile. Ca de obicei, sala era goală, exceptând-o pe domnișoara care supraveghea. Văzusem aproape toate lucrările expuse, când am auzit pași. Mai intrase cineva. O femeie. La salutul ei am considerat că, fiind singurul vizitator, era normal să răspund. Am întors capul și am privit-o. Era o tânără doamnă în jur de 25-30 de ani. Deși ajunsesem la ultima lucrare, am mai întârziat, sperând că va face un comentariu. Se mai întâmplă așa ceva. Și, ca să fiu sincer, așteptam un comentariu favorabil pe care să-l fac cunoscut prietenului meu. Când a ajuns la ultima lucrare, m-a întrebat, privind-o încă:

„— V-a plăcut expoziția?”

— Mă întreb, i-am răspuns, dacă pot fi obiectiv. Expozantul mi-e bun prieten.

— Și totuși?

— Și totuși, mă bucur că în perioada aceasta, când cei mai mulți pictori cad pradă diverselor curente sau, mai

bine zis, apelează la ele, ajung la nonfigurativ, în sfârșit, el merge pe linia figurativului clasic.

— Există oare un figurativ nonclasic? m-a întrebat ea zâmbind.”

Continuând discuția, am ajuns în stradă și ne-am pomenit mergând alături. Apoi am continuat pe tema vizitatorilor, al căror număr e destul de redus, apoi a celor ce cumpără etc.

„— Cred că arta e totuși apanajul unor chemați, am îndrăznit eu.

— Nu vă contrazic, am destui colegi, personaje titrate, cu pretenții, care nu numai că nu au călcat într-o sală de expoziție sau într-un muzeu, dar au fost la Paris și au ratat Luvrul și la Giverny nici pomeneală...”

Ajunsă în acest punct ea a exclamat:

„— O, dar nici nu am făcut cunoștință. Sidonia Argeșanu, arhitect.”

Și mi-a întins mâna. Discuția a alunecat în continuare spre vilele noi care răsar ca ciupercile, dar simple ca linie artistică și lipsite de originalitate. De aici, s-a ajuns la plăcerea de a locui pe malul mării.

„— Nici eu, ca arhitect, nu am reușit să am o casă, cât de modestă, pe malul mării...”

Cum mi-am exprimat dorința de a avea așa ceva – era singura mea dorință mare, de fapt – s-a oferit să-mi facă proiectul.

„— Să știți că nu glumesc.

— Nici eu. Uitați, ne vedem mâine la șase în fața Cinematografului Majestic. E bine așa?”

Era foarte bine, numai că abia despărțit de ea, mi-am dat seama că în afară de nume și profesie, nu mai știam nimic unul despre celălalt. Și dacă atunci nu mi-am făcut niciun fel de probleme, aveam să-mi dau seama, chiar

de a doua zi, ce important e să știi cât mai multe despre cineva. Dar sunt oameni cărora nu le place să se confeseze de la prima întâlnire, și nici eu nu sunt omul care să descoasă. Întotdeauna m-am mulțumit cu cât îmi spunea cineva despre el. Asta pentru că nici mie nu-mi place să fiu discusut. Dar discreția îți poate dăuna uneori.

— V-ați întâlnit a doua zi?

— Nu. Nu știu dacă vi s-a întâmplat ca o femeie, o femeie despre care nu știți decât cum o cheamă și ce profesie are, să vă stabilească o întâlnire la care să nu vină. Și dacă la asta mai adăugați și faptul că de atunci nu numai că n-am mai întâlnit-o, dar nici n-am mai auzit de ea, mă întreb: ce ați fi făcut în locul meu? Asta, bineînțeles, în cazul în care v-ar fi ros întrebarea de ce nu a venit la întâlnire. Dar eu sunt un tip ros de curiozitate și am să vă spun ce-am făcut. Și ce n-am făcut. Și acum, când totul s-a terminat, când am căpătat răspuns la toate întrebările, dar mai ales la una, pot spune doar atât: că e bine ca atunci când ascuți știrile, la radio sau la televizor, să le ascuți până la capăt. Că e bine să lași să acționeze timpul, el le rezolvă pe toate. Parcă așa se zice, nu? Și să nu crezi niciodată că întâmplarea nu joacă un rol însemnat. Ei bine, joacă! La concluzia asta am ajuns eu. Asta este povestea cu o doamnă arhitect care, mai în glumă, mai în serios, se oferise să-mi facă proiectul. Fixaserăm o întâlnire pentru 4 decembrie, la ora optsprezece, în fața Cinematografului Majestic. Dar nu a venit la întâlnire. Nu știu de ce, dar nu a venit. Să nu vă închipuiți că asta m-a lăsat rece, dar, cu toate încercările, nu am reușit să află de ce nu a venit. Și poate nu aș fi fost așa de contrariat dacă întâlnirea aș fi stabilit-o eu. Dar așa...?! Și apoi, era o întâlnire de afaceri. Încet-încet, am renunțat și la ideea de a-mi mai face o casă pe malul mării. Asta pentru că sunt

un tip destul de comod, construcția ei însemna șantier, meșteri, apoi grija facturilor, impozite, asigurări, plus că se defectează ba una, ba alta, aleargă după meșteri, alți bani, altă distracție, cum se spune. Când stai cu chirie, nu ai niciun fel de griji. Achiți chiria și, în rest, proprietarul se ocupă de toate. Dar întâmplarea a făcut s-o cunosc atunci pe doamna Zizi Vișoreanu, care tocmai deschisese pensiunea. Căuta un medic pentru cabinetul pensiunii. Am vizitat pensiunea. Era mai mult decât tentant. Păi, să vedeți, în primul rând – și asta m-a determinat să accept – era într-un loc cum nu se putea mai bun pentru contemplant marea, cu răsăriturile de soare sau de lună. Pe strada Sevastopol nr 2, chiar pe buza mării. Pensiunea Zizi se afla pe o stradă ce cădea perpendicular pe malul mării. Era o clădire imensă, cu zece dormitoare, sală de sport, o sufragerie spațioasă, o bibliotecă și, ceea ce atrăgea atenția în mod deosebit, un imens salon al cărui perete dinspre mare era de fapt o imensă fereastră, în fața căreia se desfășura o largă perspectivă asupra țărmului. La poalele falezei se afla plaja, flancată de două diguri ce intrau adânc în mare. Am ocupat unul dintre cele patru dormitoare de la parter. Peretele dinspre mare era format dintr-o fereastră și o ușă din sticlă ce dădea într-un mic balcon. La poalele falezei se afla plaja, iar în dreapta era Portul Tomis. Cu un binoclu se puteau observa debarcaderele și iahturile de croazieră. O altă cameră era ocupată de domnul Jorj Grimescu, om de afaceri. Mai târziu aveam să aflu că se implica serios în acțiuni caritabile, acorda burse de studii și contribuise substanțial la ridicarea pensiunii. Domnul Jorj era cunoscut cu numele de *Filantropul*.

— Celelalte camere de cine erau ocupate?

— A treia cameră era ocupată de domnișoara Svetlana, despre care mi s-a spus doar că era din Chișinău

și că fusese prim-balerină la teatrul liric. Și, în sfârșit, cel de-al treilea vecin de parter era domnul Cristi Buzescu, despre care nu am putut afla nimic precis, decât că avea abonament la Operă și cânta la pian. Despre cei de sus nu am aflat niciodată mare lucru și nici nu m-au interesat. Ne întâlneam de multe ori la masă și-i vedeam adesea agitați sau preocupați de ceva. Erau, nu-i vorba, și mai tineri, ocupați cu serviciul sau cu alte probleme care le răpeau efectiv timpul. Nu eram amator de făcut noi cunoștințe sau de legat prietenii, dar fiind la parter, ne vedeam zilnic și interacțiunile cotidiene, de circumstanță, erau inevitabile, se legau conversații banale. Și asta pentru că ne întâlneam zilnic la bibliotecă sau după-amiezile le petreceam în salon, unde domnul Cristi se așeza la pian și ne delecta auzul. Cu timpul am ajuns, și nu numai eu, la concluzia că aveam cam aceleași păreri și preferințe. La televizor se urmăreau aceleași programe, mergeam de multe ori la scurte plimbări. Mergea și Jorj cu noi. Nu l-am întrebat niciodată cum și ce s-a întâmplat. Pe atunci credeam că nu-mi va folosi la nimic să știu așa ceva. Mi-am închipuit că a fost un simplu accident și m-am mulțumit cu atât. Alteori mergeam la spectacole sau ne invitam reciproc la masă, mai ales la terasa din apropierea pensiunii.

— Povestiți-mi ce-ați făcut azi.

— Azi... Probabil că dacă nu ar fi fost invitația la teatru... Svetlana a luat bilete pentru noi toți, adică pentru mine, Jorj și Cristi, la un spectacol de teatru, *Nunta lui Krecinski*, dacă nu mă înșel. Asta a declanșat toată povestea...

— Cum?

— Păi, dacă spectacolul ar fi căzut mâine sau la oricare dată, dar nu pe 4 decembrie, ar fi putut veni și Jorj, dar

așa, nu a venit și nu m-am dus nici eu. Sau la fel de bine pot spune că s-ar fi întâmplat cu totul altfel dacă eu m-aș fi dus. Oricum, acum nu aș fi aici.

— Spuneți-mi cum ați ajuns aici.

— Azi m-am trezit mai devreme. M-am ridicat din pat și m-am îndreptat spre fereastră. Am tras draperia și am privit peisajul. Cerul era acoperit cu nori prevestitori de ninsoare. Se anunța o zi tocmai bună de plimbare. M-am dus în camera de baie și, după ce m-am ras și am făcut un duș, m-am îmbrăcat și am părăsit încăperea, îndreptându-mă spre salon. Îmi plăcea să citesc în salon. Fereastră cât peretele îmi oferea ocazia ca din când în când să-mi odihnesc ochii privind peisajul. M-am așezat în fotoliul pe care-l știau toți ca fiind numai al meu și am luat de pe măsută volumul lui Stanislavski. N-am apucat să citesc o pagină, când ușa s-a deschis și a apărut Jorj. De multe ori m-am întrebat de ce și prin ce m-am simțit atras de Jorj. Cu atât mai mult cu cât nu știam nimic despre el și nici nu căutam să aflu. Mai târziu aveam să-mi dau seama că, dimpotrivă, trebuia să aflu tot ce se poate afla despre domnul Jorj și cu cât aș fi aflat mai multe, cu atât mi-ar fi folosit ca să capăt mai repede răspuns la întrebările pe care mi le puneam. Iar în astfel de situații e bine să lași timpul să lucreze, și pentru mine, timpul a lucrat. Celții spuneau că ceea ce trebuie să se întâmple se va întâmpla. În cazul meu, a trebuit o perioadă lungă de timp. Și acolo unde poliția nu mi-a putut da un răspuns convingător, l-am găsit singur. Iar dacă un lucru trebuie să fie aflat, el se va afla oricum, și așa s-a întâmplat și în dimineața asta de 4 decembrie. Dacă celelalte date trecuseră neobservate, asta se datora faptului că nu existase un „ce” care să atragă atenția asupra lor. Această dată reprezenta pentru mine ziua când

trebuia să mă întâlnesc cu doamna Sidonia Argeșanu, arhitecta de care am pomenit, cu care discutasem să-mi facă proiectul casei. Ziua de întâlnire. Nu spun cu câtă nerăbdare am așteptat-o. Peste noapte ninsese, iar spre ziuă ninsoarea încetase și se lăsase ger. Zăpada scârțâia sub picioare. Nu cred că v-ar interesa să știți că mă uitam din cinci în cinci minute la ceas. La șase fără un sfert eram în fața Cinematografului Majestic. Din cauza frigului, mă plimbam. Dorința de a o vedea făcea ca inima să-mi bată mai repede. Sidonia îmi plăcuse de prima dată. Știu că dragostea la prima vedere e ceva desuet, un „sirop” pentru unii, dar eu nu spun că m-am și îndrăgostit de ea, ci numai că-mi plăcea și de-abia așteptam s-o revăd. Dar sfertul de oră a trecut, a mai trecut unul, și altul, și altul... Mă încăpățânam să cred că ceva a reținut-o, dar că va veni totuși, că ea a fixat întâlnirea și deci nu văd de ce n-ar veni, că așa sunt femeile, te fac să aștepți, și multe alte scuze. Mi-am consultat din nou ceasul. Era aproape opt. Lumea se rărise, gerul parcă se întetșise. Am scos o țigară. „Mai stau preț de o țigară”, mi-am zis și am aprins-o. Trăgeam din ea, însă la intervale mari de timp, tocmai pentru a avea motiv să prelungesc șederea. Așteptam. Mă mințeam singur. De ce? În cele din urmă, când jarul țigării mi-a ars degetele, am aruncat chiștocul aprins într-un morman de zăpadă, la rădăcina unui copac. Am plecat cu inima strânsă. Conștient că poate greșesc – nu trebuie să acuzi niciodată pe cineva de ceva până nu cunoști adevărul –, mi-am imaginat-o întâlnindu-se cu un alt bărbat. Dar în adâncul subconștientului meu simțeam că nu am dreptate, că toate acuzele sunt false și că se întâmplase ceva ce eu nu știam, ceva care îmi dădea starea aceea de neliniște și-mi apăsa sufletul. Sunt lucruri pe care le facem din disperare și numai ca să ne aflăm în treabă. Așa și eu. Mi-am amintit

că era arhitectă. M-am aruncat într-un taxi și i-am cerut să mă ducă la Institutul de Proiectări. Asta în ciuda faptului că știam că la ora aia nu voi mai găsi pe nimeni acolo. Am coborât și am dat drumul taxiului. Am urcat treptele și m-am oprit în fața ușii imense din metal și sticlă. Am încercat clanța. Era încuiat. Am privit în lungul holului întunecat. Nu am văzut nicio mișcare. M-am întors și am coborât treptele. Am pornit pe bulevardul pustiu spre casă. Pe atunci locuiam în apropiere de Piața Ovidiu. Mergeam sub ninsoarea ce începuse din nou, obsedat de un singur gând: ce se întâmplase cu Sidonia de nu venise? Pentru prima oară m-am întrebat surprins ce se întâmplase cu Sidonia. Mi-am dat seama că acum îmi pusesem problema dacă nu cumva i se întâmplase ceva. Respingeam însă ideea și nu acordam atenție tuturor variantelor de accident ce ar fi putut avea loc. Acasă am căutat să fac puțină ordine în capul meu și să-mi analizez cât de cât stările sufletești. Cunoscușeam o femeie care se numea Sidonia Argeșanu și care era arhitectă. Care mi-a fixat o întâlnire la care nu trebuia să lipsească, pentru că ea, și nu eu, a fixat-o. Deci e un motiv serios care a determinat-o să nu vină. Dar nici ea nu m-a putut anunța. Nu schimbaserăm numerele de telefon. Nu știam nimic unul despre altul, nici adresă, nici loc de muncă. Am hotărât ca a doua zi să sun la Proiectări. Asta pentru amorul propriu. Pentru că la urma urmei, dacă n-a venit, n-a venit și gata. Dar ceva mă determina să nu renunț. A doua zi am sunat la Proiectări. Poate mă așteptam și nu-mi dădusem seama? N-am fost prea surprins când mi s-a spus că nu au nicio arhitectă cu numele acesta. Și am tras concluzia că poate lucra în alt oraș sau poate chiar nu lucra! În felul acesta, orice încercare de a-i da de urmă era sortită dacă nu eșecului, cel puțin unui timp incert. Nu

mi-am pus niciodată întrebarea dacă e sau nu arhitectă... Dar acum asta mă interesa prea puțin, ceea ce voiam să aflu era de ce nu venise, ce se întâmplase... Poate altul în locul meu s-ar fi dus la Poliție sau la Urgențe, dar eu n-am făcut-o, nu pot spune de ce, dar n-am făcut-o. Și rău am făcut, pentru că dacă m-aș fi dus, aș fi aflat atunci, și nu acum, ce s-a întâmplat. Și mai este o greșeală pe care am comis-o, de fapt era ceva frecvent la mine: ascultam trunchiat știrile transmise. Eu nu le ascultam, de fapt, le prindeam din zbor. Și nici presa n-o citeam. Lucru care mi s-a și reproșat: „Păi, n-ai auzit? S-a spus la televizor, s-a scris în ziare”... Ei, uite că eu n-am auzit, și chiar dacă aș fi auzit, cu ce m-aș fi ales? Poate doar cu faptul că n-aș mai fi suportat o întrebare chinuitoare luni de zile... Am privit calendarul de pe birou. 4 decembrie. Cum nu aveam pacienți, m-am dus în salon. Salonul era gol. Nu aveam chef de citit și m-am așezat în fața ferestrei și am privit plaja acoperită de zăpadă. Și pomii erau acoperiți de zăpadă. De sus mai cădea rar câte un fulg. Parcă era ziua de atunci. Când m-am dus la întâlnire. Dar astăzi voi lipsi. Deși e 4 decembrie. Voi lipsi pentru că astăzi știu tot. Și asta datorită doamnei Zizi. Și când mă gândesc că totul a fost atât de simplu, incredibil de simplu... Numai că întâmplarea a jucat rolul principal.

— Cum așa?

— Am descoperit că eu și Jorj aveam acum ceva care ne lega temeinic, un ceva pe care-l știam numai eu... Vreau să spun că eu știam ceva ce el nu știa, anume că eu știam cine e el, dar el, Jorj, nu știa cine sunt eu. Îmi dați voie să mai iau o țigară?

Cum civilul a dat din cap aprobator, am scos o țigară și am aprins-o. După ce am tras cu sete un fum, am continuat:

— Din întâmplare, doamna Zizi s-a confesat unui prieten comun c-ar vrea să deschidă un cabinet la pensiune, rugându-l să-i recomande un medic și, din întâmplare, acela s-a gândit la mine: „În fond, mi-a explicat el, acolo ai locuința și cabinetul. Nu trebuie să mai pleci ca acum, pe ploaie, pe ninsoare până la cabinet, ce zici?” Așa că am ajuns la Pensiune. Dar asta n-ar fi fost nimic dacă doamna Zizi nu m-ar fi invitat într-o zi în biroul ei. Dar și aici e o problemă. Nu era prima dată când eram invitat. Numai că niciodată nu am fost atent la ce mă înconjoară. Și acesta e un lucru foarte important. De când mă mutasem la pensiune devenisem, în timp, un fel de intim al doamnei Zizi, astfel că de multe ori eram invitat la o cafea. Biroul l-am luat ca pe un simplu birou care nu se deosebea prea mult de altele, iar faptul că pe el se afla o fotografie într-un suport metalic nu mi-a atras atenția. În multe birouri am intrat și peste tot am văzut astfel de fotografii, care de cele mai multe ori sunt ale membrilor familiei. Cu vreun an în urmă însă, rămânând singur în birou, doamna Zizi plecând pentru câteva clipe, curiozitatea m-a făcut să mă uit la fotografia respectivă. Ei bine, nu mică mi-a fost uimirea când am văzut că în fotografie era Sidonia. Fusesse surprinsă pe unul din cele două diguri, mai precis pe cel dinspre sud, la capătul lui, șezând pe un stabilopod. Deși nu aflasem nimic, știam că totul era clarificat acum. Pentru că nu se poate ca cineva care are fotografia unei persoane ce mă interesează să nu știe ce s-a petrecut cu ea. După luni de așteptare, găsesc această fotografie în biroul doamnei Zizi. Întâmplare? Noroc? Mai mult ca sigur că fotografia avea pe verso o dedicație, o dată, ceva, dar nu am căutat. Am rămas cu ea în mână până a intrat doamna Zizi. M-a văzut cu fotografia în mână, dar până să spună ceva – așa am avut impresia, că vrea să spună ceva – am întreat-o:

„— Mi-ați putea spune cine este în această fotografie?”

Mai mult ca sigur că întrebarea mea a tulburat-o. S-a așezat în fotoliu și și-a cuprins fața cu mâinile. După ce a stat așa câteva clipe, pentru a se mai liniști, a ridicat privirea spre mine și a spus:

„— Sidonia... sora mea cea mică...”

A scos o batistă și și-a tamponat ochii. Am murmurat tulburat, la rândul meu:

„— Deci Sidonia... Nu m-am înșelat...”

Și am privit-o întrebător în ochi, așteptând un răspuns.

„— Ați cunoscut-o? m-a întrebat.

— Da.

— Deci ați cunoscut-o...”

A întins mâna și a luat fotografia. De bănuț, am bănuț că s-a întâmplat ceva groaznic de nu a venit la întâlnire, dar nu știam ce și cum și nici nu puteam întreba. Ce puteam face era să aștept.

„— Trebuia să ne întâlnim...”

M-a privit fix.

„— Și n-a ajuns la întâlnire...”

— Nu...

— Nu a mai putut ajunge...”

De ce nu-mi spune odată ce s-a petrecut, mă pregătește, vrea să mă cruțe?

„— Deci cu dumneata trebuia să se întâlnească. De dimineață mi-a spus că are o întâlnire, mi-a povestit cum v-ați cunoscut, tot, și de proiectul unei case, tot... era foarte încântată, acum vă pot spune asta... Cred că v-ați întrebat de ce n-a venit?

— Da...

— Și ați aflat între timp?

— Nu, dar sper să aflu. Dacă nu vedeam fotografia, nu aș fi aflat. Acum...”

Și i-am povestit că nu știam nimic, deoarece dispuneam de prea puține date despre ea. N-am terminat fraza.

„— A murit.”

Am simțit o durere cumplită în suflet. N-am spus nimic. Deci asta era...

„— A murit într-un accident de mașină.”

Am rămas mult timp fără a spune ceva. Literalmente, eram mut de durere. M-am îndreptat spre fereastră și am privit afară. În urma mea, m-a întrebat surprinsă:

„— Nu ascultați știrile, nu citiți presa?”

— Mărturisesc că nu, am răspuns.

— Atunci ați fi știut. Dar cred că e mai bine să luați loc.”

M-am așezat. Și doamna Zizi m-a pus în temă cu ce se întâmplase atunci:

„— Nu știu cauza, dar în ziua aceea Sidonia era foarte binedispusă. Poate din cauza întâlnirii cu dumneavoastră, poate din altă pricină. La cinci și jumătate a plecat de acasă. Când a plecat, ningea mărunț, o cernea, cum se spune. A plecat pe șoseaua de centură. În punctul în care șoseaua face o cotitură spre dreapta, mașina care venea din față a intrat pe contrasens. N-a putut evita impactul. A murit pe loc.”

A făcut o pauză.

„— Era singură în mașină. În cealaltă mașină era un bărbat, tot singur. S-a ales cu picioarele fracturate. Acum e în cărucior.”

Nici acum nu-mi explic de ce primul gând a fost la Jorj. Nu aveam niciun motiv să-l bănuiesc. Dar poate fiindcă era mai la îndemână.

„— Să nu-mi spuneți că e Filantropul!”

— Da...

— Da?! Și cum...?

— Cum e aici, nu? Cu banii lui, rezolvi orice...

— Chiar orice?"

Am simțit că-mi urcă sângele la cap.

„— Totul, mă înțelegeți? Totul! Există o vorbă: mortu-i vinovat. În cazul acesta, Sidonia era vinovată. A fost băgat la omor prin imprudență, trei ani cu suspendare..."

Indignarea îmi blocase respirația.

„— Vasăzică, și dumneavoastră faceți parte din rândul acelor persoane care cred că poți cumpăra orice cu bani, că banul e atotputernic?! Vițelul de aur, nu? Ne închinăm lui!?"

A replicat cu voce hotărâtă:

„— Da. Ori nu-i așa?"

Răspunsul m-a paralizat.

„— Și cum de a ajuns aici?"

— Clădirea pensiunii era începută, dar lucrările fuseseră întrerupte, nu mai aveam bani. A dat banii necesari terminării lucrării. Am convenit să stea aici. Nu are pe nimeni...

— V-a cumpărat...

— Și la o adică, ce era să fac? Sunt situații când, dacă nu te lași cumpărat, ajungi să culegi din tomberoane..."

După o pauză, a adăugat:

„— A plătit destul pentru asta..."

M-am uitat la ea, așteptând un răspuns.

„— Da, acum trei ani, vila lui a fost victima unei explozii, o scăpare de gaz... Soția și fiica lui erau plecate, de asta n-au sesizat... Când au venit și au aprins lumina, a sărit totul în aer..."

Am privit-o poate muștrător:

„— Și credeți că viața Sidoniei, a surorii dumneavoastră mai mici, valorează cât picioarele lui și vila lui?"

— Știu ce gândiți, dar aveam nevoie de bani, și apoi am vrut să renunț, dar pe ea n-o mai putea aduce

nimic înapoi. Vreau să spun c-a insistat. Poate chiar are remușcări... Și apoi, am considerat că a plătit destul...

— Poate...”

Am plecat din biroul doamnei Zizi cu sentimente amestecate. Un om moare, și tu accepți o sumă de bani. De ce? Cum a simțit acel om tragedia petrecută? Numai că are picioarele zdrobite, atât? Să-mi fie milă de el? Eu i-am rupt picioarele? În rest, trăiește și se bucură de viață, vede soarele, luna, vine pe faleză de multe ori și se plimbă, în cărucior, dar se plimbă... Ea? Putrezește... În privința lui Jorj, verdictul meu era altul. Asta era prin septembrie. Am fost la biblioteca orașului și am cerut colecția de ziare din perioada accidentului. Nu am aflat prea multe. Dar ce știam îmi era de ajuns. Și uite că azi e patru decembrie.

Am făcut o pauză.

— Voaiați să vă răzbunați?

— Nici acum nu știu precis, am răspuns scuturând țigara în scrumieră. Oricum, aș fi vrut să-i vorbesc, asta da, mi-a trecut prin cap că l-aș putea împinge în prăpastie, dar n-am apucat s-o fac, a făcut-o altul pentru mine. Nu știu... Totuși, pentru moartea Sidoniei trebuia să-mi plătească mie. Am stat în fotoliu cu Stanislavski în mână și am așteptat ora cinci și jumătate, ora accidentului. Aveam o presimțire. De multe ori criminalii se duc la locul faptei. L-am urmărit. Pe la cinci și jumătate a dispărut. Eram în urma lui. Eram mai mult ca sigur că merge la locul accidentului. Poate mânat de regret. Dar eu nu aveam ce face cu regretele lui. Ningea mărunț. L-am văzut în punctul cel mai înalt al falezei, coborând prudent. Faleza are o pantă. Accidentul a avut loc în josul ei. Mi-l imaginez coborând imprudent panta și pierzând controlul din cauza zăpezii... Nu-și adaptase, mai mult ca sigur, nici viteza. S-a oprit în curbă. A luat din poală

o coroniță. A pus-o grijuliu jos. Apoi a scos din buzunar o candeluță, a aprins-o și a așezat-o în centrul coroniței, după care s-a îndepărtat și s-a așezat cu căruciorul între doi piloni care protejau marginea șoselei. În spatele lui se căsca hăul falezei. Plaja era jos, la 15-20 de metri... Era simplu, îl împingeam și gata, plecam. Am făcut un pas spre el. Și ce rezolv cu asta? I-am dat eu viața, ca să i-o pot lua?! Am privit în jur. Mult în urma mea a apărut un bărbat. Mergea cam greu, poate era băut sau poate mergea așa din cauza alunecușului. M-am așezat în spatele unei vile, spre a nu fi văzut. Voiam să trecă și să-mi văd de treabă. Când a ajuns în dreptul lui Jorj, a alunecat și, căutând un sprijin, s-a proptit în cărucior cu brațul. Căruciorul a alunecat spre buza falezei. Luat prin surprindere, Jorj nu l-a mai putut opri și a dispărut în hău. S-a proptit în el în cădere, căutând un punct de sprijin, sau l-a împins cu bună știință? Sau poate că nu. Poate că Jorj, voind să evite impactul, s-a dat prea mult în spate? Omul s-a ridicat și a pornit. Nu s-a uitat în urmă. Am alergat cât am putut de repede să văd ce s-a întâmplat. Nici urmă de cărucior. Aproape m-am rostogolit pe pantă până jos. Am constatat că era mort și nu-i mai puteam fi de niciun ajutor. Așa am ajuns acolo.

— Pe bărbatul care credeți că l-a împins nu l-ați urmărit?

— Nu, am considerat că poate era mai necesar să acord un ajutor rapid unui om care s-a prăbușit, cu căruț cu tot, de la o înălțime așa de mare.

— Ați vrut să dați un ajutor omului pe care, cu câteva clipe mai înainte, spuneți că l-ați fi aruncat chiar dumneavoastră în prăpastie pentru că a omorât, prin imprudență, o femeie?

L-am privit pe civil adânc în ochi și am spus: